

Mina tankar kring att lära sig japanska

av David Hallgren, 2004-09-07

Jag har nu studerat japanska sedan början av februari i år och mitt intresse för språket ökar för varje dag. Det hela började med en vän bestämde sig för att lära sig kinesiska. Det gjorde att jag själv blev intresserad av att lära mig ett tredje språk och jag visste redan från början att jag ville lära mig ett språk med ett annorlunda alfabet. Efter att ha sett vad som fanns tillgängligt i bokaffärerna köpte jag en kort bok som heter "Teach yourself: Beginner's Japanese script". Boken tar upp lite fler än 100 kanji samt de två stavelsealfabeten, hiragana och katakana. Efter att ha läste den var valet lätt, det var japanska jag ville lära mig.

Så jag gick in på hemsidan för orientaliska språk på Göteborgs universitet och kontrollerade vilken kurslitteratur som användes där, utan tanke på att börja studera där dock, än så länge tänkte jag bara lära mig grunderna genom självstudier. På GU användes en bok vid namn Genki som gick att få tag på genom Akademibokhandeln och som hade en tillhörande arbetsbok, jag skaffade snabbt dessa. Boken är mycket bra och lämpade sig väl för självstudier. Efter att ha avslutat Genki gick jag snabbt vidare till dess efterföljare, Genki II. Även den är lika bra och man lär sig mycket snabbt med hjälp av dess enkla grammatikförklaringar som nästan inte kräver några förkunskaper inom grammatik alls. Efter Genki II har jag nyligen, ca 1 månad sedan, införskaffat en bok från samma förlag vid namn "An integrated approach to intermediate Japanese" som verkar mycket lovande för att gå vidare från dialoger till mer uppsats- och artikelliknande texter.

Det vara alltså lite bakgrund för att förklara hur jag kom i kontakt med språket och hur jag länge jag har studerat. Jag har alltså inte alls studerat japanska länge och förstår att jag inte på långa vägar kan ge någon fullständig bild av hur språket är att lära sig, jag är ju bara nybörjare än så länge. Men vad jag tror att jag kan göra är att dela med mig av mina erfarenheter för att göra det lättare för andra nybörjare. Jag har delat upp artikeln i olika avsnitt kring de olika sakerna man bör lära sig i sina studier. Om ni har nytta av, eller åsikter kring, det som står här, tveka inte att höra av er genom forumet på hemsidan: <http://www.davidhallgren.se/nihon>

Att lära sig hiragana och katakana

Detta är något jag måste säga att jag anser är absolut nödvändigt att börja med och göra så fort som möjligt. Att försöka lära sig japanska med romaji, det vill säga vårt alfabet, kommer endast att göra studierna svårare och mycket av grammatikens inneboende logik och struktur kommer att bli svår att se och uppskatta. Börja med hiragana och gå därefter vidare till katakana.

Det var den allmänna delen kring detta, låt mig nu beskriva hur jag gick tillväga för att lära mig dessa. Jag började med att göra en hemsida lokalt på min dator med funktioner för att testa mig själv. Man kan säga att det är dessa som vuxit till den hemsida som nu mera finns på Internet. Jag började med att lära mig läsa både hiragana och katakana med hjälp av programmet, dock utan att alls bry mig om att kunna skriva dem. Att lära sig dessa väl tog ca 2 veckor. (Genki är dock så smart att man inte behöver kunna dessa förrän kapitel 3 och alltså behövde man inte vänta med att börja studera själva språket.) Efter det lärde jag mig skriva dem genom att varje lektion (Jag läser Teknisk fysik på Chalmers) skriva ner så mycket som jag kunde minnas av de båda alfabeten. Detta tar inte mer än några få minuter. I rasten kunde jag sedan kolla upp de jag missade och försökte sen lära mig några av dem för att sedan skriva ner allt igen nästa lektion. Detta gjorde att jag skrev båda alfabeten cirka 3-4 gånger om dagen, mer än väl för att lära sig skriva dem inom 1 vecka. Detta är alltså bara ett exempel på hur jag gick tillväga, jag är säker på att det finns många bra sätt och dela gärna med er av dessa på hemsidan!

Att lära sig grammatik

Japanska skiljer sig kraftigt från de få språk jag har studerat tidigare genom att grammatiken är så otroligt strukturerad och regelbunden. Undantagen är mycket få och så speciella att de därmed blir mycket lätta att lära sig de också. Grammatik är mycket svårare att skapa ett program för att göra enkla tester med, det kräver snarare att man helt enkelt använder sig av de nya strukturerna själv för att bli bekant med dem. Jag måste dock säga att Genki hjälpte mig otroligt mycket här. De enkla förklaringarna och de utmärkta övningarna i arbetsboken gjorde att varje ny grammatisk struktur som

lärdes ut snabbt användes och därmed blev inläringen mycket lättare. Jag rekommenderar dock starkt att man dessutom har en uppslagsbok för grammatik just eftersom Genki förenklar det hela så mycket att man snabbt finner att det man lärt sig kan användas i en vidare betydelse än Genki tar upp och då är det bra att kunna slå upp regeln i en bok för att läsa mer. Jag är mycket nöjd med boken "A dictionary of basic Japanese grammar", som även den finns på Akademibokhandeln.

Att lära sig glosor

Japanska är ett språk mycket annorlunda vårt, dessutom är de tillgängliga stavelserna betydligt färre och glosorna känns därför mycket svåra att skilja åt i början. Att uttala dem och att stava dem är dock inte alls det problem det är i vissa andra språk, något som förenklar mycket. Man märker snabbt att ju fler glosor man kan, desto lättare är det att lära sig fler. Detta gör att det handlar mycket om att ta sig över den första tröskeln så blir det lättare sedan. Jag kände att jag efter att ha lärt mig ca 500-600 glosor fick mycket lättare att minnas varje nytt ord och studierna blev genast lättare och därmed roligare.

Ett bra hjälpmedel här var åter hemsidan där jag gjorde glostest till glosorna i Genki och Genki II. Med hjälp av dessa kan man enkelt repetera och kontrollera vad man minns för att enkelt hitta orden man har lite extra svårt för och helt enkelt lägga lite extra energi på dessa.

En sak som jag märkt på senare tid men som tyvärr inte är till någon hjälp i början är att det är mycket lättare att lära sig glosor när man förstår de olika kanji som ingår i ordet. Det gör det lättare att minnas såväl betydelse som vad ordet är på japanska.

Att lära sig kanji

Kanji, säkert en stor anledning till att många fascineras av språket, men ses också som ett mycket stort hinder på vägen mot att kunna läsa japanska som inte är tillrättalagd för studenter. Här är dock den punkt där jag tror att jag kan bidra med mest förslag på att effektivisera sina studier. Själv började jag genom att göra minneskort, med kanji och läsningarna på ena sidan och betydelsen på andra, till de 145 kanji som lärs ut i Genki. Att lära sig skriva och läsa dessa gick dock ganska trögt. Jag försökte lära mig 4 om dagen och sedan repetera samtliga jag lärt mig mycket ofta. Det var dock svårt att lära sig dessa så att jag mindes dem länge. Men efter ca 2 månader kunde jag i alla fall skriva och läsa nästan alla. Då läste jag dock om en bok vid namn "Remembering the Kanji" av James W. Heisig. Den tar en helt annorlunda väg mot att lära sig kanji. Heisig gör som så att han börjar med enkla kanji och tilldelar dem berättelser som gör det lättare att minnas dem. Man gör dock som så att man helt bortser från att lära sig hur man läser kanjin på japanska. Dessa kanji dyker snart upp som beståndsdelar av mer komplexa kanji och dessas berättelser inkluderar då nyckelordet för varje beståndsdel och på så sätt lär man sig mycket snabbt att skriva en kanji på det sättet. Genom min hemsida finns en länk till en PDF på de första ca 270 berättelserna i boken.

Jag har märkt att metoden är helt överlägsen för min del, det finns dockvissa saker man bör tänka på när man använder den. Den första är att man bör använda sig av de engelska nyckelord han binder samman med varje kanji. Försöker man översätta dessa kommer man snabbt att få problem med att två kanji får samma nyckelord eller nyckelord som inte riktigt har samma nyans som ordet på engelska. Detta gör att man bör behärska engelska ganska väl så att man inte behöver lära sig en engelsk glosa samtidigt som man lär sig en kanji. Nästa sak man ska tänka på, som dock nämns mycket väl i boken, är att man endast bör träna på att gå från nyckelord till kanji, gör man detta fästs berättelsen mycket snabbt och man kommer utan problem att kunna gå från kanji till nyckelord utan att träna separat på detta.

Mina erfarenheter av metoden än så längre tyder på att det inte är några problem att lära sig ca 10 kanji om dagen. Det är bra att spendera några minuter på varje kanji och verkligen låta berättelsen sätta sig snarare än att rusa förbi för att den var så lätt, då glömmer man den troligen mycket snabbare.

Att lära sig tala

Då jag inriktade mig helt på självstudier i början trodde jag inte att jag skulle ha någon möjlighet att lära mig tala, vem skulle jag prata med? Men då hade jag turen att på Internet hitta språklektioner i MP3-format. Genom att lägga in dessa på min MP3-spelare kunde jag under promenader gå och tala med mig själv och man fick därför redan från början vana vid att höra talad japanska. Jag märkte då också att ord som användes här var mycket lättare att lära sig än glosor man bara skulle lära sig från en lista. Sattes ordet in i ett sammanhang och man hörde det sägas fastnade det mycket snabbare.

Läser man japanska på en skola är detta givetvis inte ett lika stort problem eftersom man snabbt börjar tala med andra på kursen. Jag rekommenderar dock start att man omger sig med språket ändå, lyssna på dialogerna från textboken, radio eller språklektioner när man gör annat, som åker buss, städar eller tränar. Det gör att man snabbt övar upp sin hörförståelse.

Övrigt

Jag kan inte sluta utan att nämna hur viktigt Internet har varit hittills i min inläring. Det är för att bidra och ge tillbaka till dem som hjälpt mig som jag skapat min hemsida. Genom att skriva korta texter och skicka ut dessa på olika forum har jag fått otroligt värde full feedback som gett mig självförtroende att fortsätta försöka lära mig detta intressanta språk. Hoppas att några av er får samma nytta av min sida, tveka inte att skicka korta texter, så ska jag göra mitt bästa att komma med kommentarer.

がんばってください！(Lycka till!)